M/P ENT - 138

Total No. of Pages : 12

Seat No.	

M.Phil./Ph.D. Entrance Examination, October - 2021
JOURNALISM & MASS COMMUNICATION

Day and Date : Tuesday, 26 - 10 - 2021 **Total Marks : 100**
Time : 01.00 p.m. to 3.00 p.m.

Instructions :
1) **All questions are compulsory.**
2) **Each question carries 2 marks.**
3) **Answers should be marked in the given OMR answer sheet by darkening the appropriate option.**
4) **Use black ball point pen only for marking the circle. Do not make any stray mark on the OMR Answer Sheet.**
5) **Follow the instructions given on OMR Sheet.**
6) **Rough work shall be done on the sheet provided at the end of question paper.**
7) **Only non-programmable calculators are allowed.·**

1) At the end of the research report is __________

A) Research findings B) Attached letter/appendix
C) Preface D) None of the above

संशोधन अहवालाच्या शेवटी .... असते.

A) संशोधन निष्कर्ष B) संलग्नपत्र/परिशिष्ट
C) प्रस्तावना D) वरील पैकी नाही

2) Who is called the father of scientific social survey?

A) Darwin B) Best
C) Booth D) None of the above

शास्त्रीय सामाजिक सर्वेक्षणाचे जनक कोणास म्हटले जाते?

A) डार्विन B) बेस्ट
C) बूथ D) वरील पैकी नाही

P.T.O.

3) Which of the following cannot be included in the survey questionnaire?

A) Open questions B) Ideal answers

C) Closed questions D) None of the above

सर्वेक्षण प्रश्नावलीत पुढील पैकी काय असू शकत नाही?

A) खुले प्रश्न B) आदर्श उत्तरे

C) बंदिस्त प्रश्न D) वरील पैकी नाही

4) Who was the author of the book named “Methods in Social Research”?

A) Kerlinger B) CR Kothari

C) Goode and Hatt D) Wilkinson

मेथड इन सोशल रिसर्च या पुस्तकाचे लेखन कोण आहेत?

A) करलिंगर B) सी आर कोठारी

C) गुड अँड हॅट D) विल्किनसन

5) How is random sampling helpful?

A) Reasonably accurate

B) An economical method of data collection

C) Free from personal biases

D) All of the above

यादृच्छिक नमूना निवड कशी मदत करते?

A) वाजवी अचूक B) तथ्य संकलनाची कमी खर्चिक पद्धत

C) वैयक्तिक पूर्वग्रहा पासून मुक्त D) वरील सर्व

6) How many radio stations were there in India in the early days when India became independent?

A) Six B) Eight

C) Ten D) Twelve

भारत स्वतंत्र झाल्यावर भारतात सुरूवातीच्या काळास एकूण किती रेडिओ केंद्रे होते.

A) सहा B) आठ

C) दहा D) बारा

7) Gopal Ganesh Agarkar started this newspaper in 1888.

A) Kesari B) Maratha

C) Sudharak D) Deenbandhu

गोपाळ गणेश आगरकर यांनी .... हे वृत्तपत्र 1888 साली सुरू केले.

A) केसरी B) मराठा

C) सुधारक D) दीनबंधू

8) Mooknayak' newspaper is the mouthpiece of the __________'s movement.

A) Mahatma Gandhi
B) Mahatma Phule
C) Prabodhankar Thakaray
D) Dr. Babasaheb Ambedkar

'मूकनायक' हे वृत्तपत्र .... यांच्या चळवळीचे मुखपत्र होय.

A) **महात्मा गांधी**
B) **महात्मा फुले**
C) **प्रबोधनकार ठाकरे**
D) **डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर**

9) Which of the following is the first Hindi parallel cinema?

A) Do Aankhe Barah Hath
B) Bhuvan Shome
C) Manthan
D) Mirch Masala

खालील पैकी हिन्दी भाषेतील पहिला समांतर चित्रपट कोणता?

A) **दो आंखे बारह हाथ**
B) **भुवन शोम**
C) **मंथन**
D) **मिर्च मसाला**

10) 'We won, we lost' is the very popular Marathi editorial of

A) Maratha
B) Sudharak
C) Muknayak
D) Navakal

'आम्ही जिंकलो' आम्ही हरलो' हे .... मधील प्रसिद्ध मराठी अग्रलेख आहे.

A) **मराठा**
B) **सुधारक**
C) **मूकनायक**
D) **नवाकाळ**

11) Who coined the concept of "global village"?

A) Denis Mac Quail
B) Robert Marton
C) Marshal McLuhan
D) J. W. Chvhe

''विश्व ग्राम'' ही संकल्पना कोणी मांडली?

A) **डेनीस मॅकविल**
B) **राबर्ट मर्टन**
C) **मार्शल मॅकलुहान**
D) **जे. डब्ल्यू. कव्हे**

12) Advertising on television started from _________ year.

A) 1976
B) 1975
C) 1977
D) None of the above

दूरदर्शनवरील जाहिरातीस .... वर्षापासून सुरूवात झाली.

A) 1976
B) 1975
C) 1977
D) **वरील पैकी नाही**

13) In which of the following languages 'Harijan' edited by Mahatma Gandhi was not published?

A) Punjabi B) English
C) Urdu D) Tamil

महात्मा गांधी संपादित हरिजन हे वृत्तपत्र कोणत्या भाषेत प्रकाशित होत नसे?

A) पंजाबी B) इंग्रजी
C) उर्दू D) तमिळ

14) What is soft news?

A) News that is based on opinions, not facts
B) News that is entertaining or interesting
C) News that's circulated on the Internet, not on paper
D) Advice columns

सॉफ्ट न्यूज म्हणजे काय?

A) जी बातमी तथ्यांवर नाही तर मतांवर आधारित असते
B) जी बातमी मनोरंजक व चित्तवेधक असते
C) जी बातमी इंटरनेट वर उपलब्ध असते, कागदावर नाही
D) उपदेश देणारे स्तंभ

15) Where is a 'Likert Scale' used?

A) For measuring strength of a signal
B) To determine length of a TV programme
C) In research and statistical analysis
D) In WhatsApp messaging

'लीकर्ट स्केल' कुठे वापरले जाते?

A) संदेशाची तीव्रता मोजण्यासाठी
B) दूरचित्रवाणी कार्यक्रमाचे कालावधी ठरवण्यासाठी
C) संशोधनात संख्याशास्त्रीय विश्लेणाकरिता
D) व्हाट्सअप संदेश

16) In research, a single question in a questionnaire that requires two separate responses is called:

A) Double barreled question B) Dummy variable
C) Double blind experiment D) Deception

संशोधनामध्ये, प्रश्नावलीमधील एका प्रश्नाच्या उत्तरासाठी जर दोन वेगवेगळ्या पर्यायांची आवश्यकता भासत असेल, तर अशा प्रश्नास काय म्हणतात?

A) डबल बॅरल्ड क्वेश्चन B) डमी व्हेरीयबल
C) डबल ब्लाइंड एक्सपेरीमेंट D) डिसेप्शन

17) How to judge the depth of any research?

A) By research title
B) By research duration
C) By research objectives
D) By total expenditure on research

संशोधनाची खोली कशी मोजावी?

A) संशोधन शीर्षकावरून
B) संशोधनाच्या कालावाधीवरून
C) संशोधनाच्या उद्दिष्टावरून
D) संशोधनावरील एकूण खर्चावरून

18) Which of the following is not the method of Research?

A) Survey
B) Historical
C) Observation
D) Philosophical

खालील पैकी कोणती संशोधन पद्धती नाही?

A) सर्वेक्षण
B) ऐतिहासिक
C) निरीक्षण
D) तत्वज्ञानात्मक

19) Authenticity of a research finding is its ________ .

A) Validity
B) Objectivity
C) Originality
D) All of the above

संशोधन निष्कर्षाची प्रामाणिकता ही .... वर निर्भर असते.

A) वैधता
B) वस्तुनिष्ठता
C) मौलिकता
D) वरील सर्व

20) What is the detailed information obtained by the researcher from the original source called?

A) Secondary facts
B) Primary facts
C) Fact sheet
D) None of the above

संशोधकाने मूळ स्त्रोतातून मिळविलेल्या तपशीलवार माहितीला काय म्हणतात?

A) दुय्यम तथ्य
B) प्राथमिक तथ्य
C) तथ्य पत्रक
D) वरील पैकी नाही

21) The first chapter in the research report is about

A) Research objectives
B) Preface
C) Sample Selection
D) None of the above

संशोधन अहवालामध्ये प्रथम प्रकरण .... बाबत असते.

A) संशोधन उद्देश
B) प्रस्तावना
C) नमुना निवड
D) वरील पैकी नाही

22) What is the full form for TRP?

A) Television Research point
B) TAM Rating programme
C) Television Rating point
D) Target Rating Point

टीआरपी चे पूर्ण रूप काय आहे?

A) टेलिव्हीजन रिसर्च पॉइंट
B) टीएएम रेटिंग प्रोग्राम
C) टेलिव्हीजन रेटिंग पॉइंट
D) टार्गेट रेटिंग पॉइंट

23) A research hypothesis can take either ________ .

A) Declarative form
B) Null form
C) Question form
D) All of the above

संशोधन गृहीतकृत्य …………… घेता येते.

A) घोषणात्मक (Declarative) स्वरूपात
B) नल स्वरूपात
C) प्रश्नार्थक स्वरूपात
D) वरील सर्व

24) Research is which type of activity

A) Social
B) Political
C) Academic
D) Disciplined

संशोधन ही कोणत्या स्वरूपाची क्रिया आहे.

A) सामाजिक
B) राजकीय
C) शैक्षणिक
D) शिस्तबद्ध

25) According to Marshall McLuhan, which of the following is a 'cool' medium?

A) Print
B) Books
C) Movies
D) Television

मार्शल मॅकलुहानच्या मते खालील पैकी कोणते 'शीत' माध्यम आहे?

A) मुद्रित
B) पुस्तके
C) चित्रपट
D) दूरचित्रवाणी

26) Who is the author of hindi book "*Bolna hee hai*" ?

A) Vinod Duwa
B) Rajdeep Sardesai
C) Ravishkumar
D) Anjana Om Kashyap

'बोलना ही है' या हिंदी पुस्तकाचे लेखक कोण आहेत?

A) विनोद दुवा
B) राजदीप सरदेसाई
C) रविश कुमार
D) अंजना ओम कश्यप

27) In which Marathi periodicals did *Lokahitwadi* G. H. Deshmukh publish 'Shatapatre'?

A) Darpan
B) Sudharak
C) Kesari
D) Prabhakar

लोकहितवादी गोपाल हरी देशमुख यांची 'शतपत्रे' कोणत्या मराठी नियतकालिकात प्रसिद्ध झाली?

A) दर्पण
B) सुधारक
C) केसरी
D) प्रभाकर

28) "Men look, women appear." All mass media objectifies women. Which media theorist introduced us to this phenomenon?

A) Marshall McLuhan
B) Ian Van Djik
C) Neil Postman
D) John Berger

'पुरूष पाहतात, स्त्रिया दिसतात' सर्वच जनमाध्यमे स्त्रियांचे वस्तुकरण करतात या बाबीकडे कोणत्या माध्यम अभ्यासकाने सर्वप्रथम आपले लक्ष वेधले?

A) मार्शल मॅकलुहान
B) यान वान डीजक
C) नील पोस्टमन
D) जॉन बर्जर

29) What condition is not important for effective communication?

A) Personality
B) Clear communication objective
C) Command over language
D) Command on content

परिणामकारक संज्ञापनासाठी खालील कोणती पूर्व अट असू शकत नाही?

A) व्यक्तिमत्व
B) संज्ञापन उद्दिष्टांबाबत स्पष्टता
C) भाषेवरील प्रभुत्व
D) आशयावरील प्रभुत्व

30) The encoding/decoding model of communication was first developed by which of the following scholars?

A) John Fiske
B) Stuart Hall
C) Michel Foucault
D) George Gerbner

संज्ञापनाचा संकेतन/विरूपण प्रतिमान कोणत्या माध्यम तज्ञाने विकसित केले?

A) जॉन फिस्क
B) स्टुअर्ट हॉल
C) मिशेल फुको
D) जॉर्ज गर्बनर

31) Who among the following is known as the father of public relation?

A) Edward Bernays
B) Adolf Hitler
C) Joseph Goebbels
D) Wilbur Schramm

खालील पैकी कोणाला जनसंपर्काचा जनक म्हणून संबोधले जाते?

A) एडवर्ड बर्निस
B) ॲडॉल्फ हिटलर
C) जोसेफ गोबेल्स
D) विल्बुर श्रॅम

32) Which is the most common method to conduct a web survey?

A) E mail survey
B) SMS survey
C) Social media integration
D) All of the above

वेब सर्वेक्षणासाठी सर्वात सामान्य पद्धती कोणती?

A) इ–मेल सर्वेक्षण
B) एस एम एस सर्वेक्षण
C) समाज माध्यम एकत्रीकरण
D) वरील सर्व

33) In research, the hypothesis which predicts that there is no relationship or no significant difference between two variables is called:

A) Positive hypothesis
B) Integrated hypothesis
C) Null hypothesis
D) Non-directional hypothesis

संशोधनात, असा अभ्युपगम जो दोन चलांमध्ये कोणताही संबंध नाही असे अनुमान वर्तवतो, त्या अभ्युपगमास काय म्हणतात

A) सकारात्मक अभ्युपगम
B) एकात्मिक अभ्युपगम
C) नल अभ्युपगम
D) अ–दिशा अभ्युपगम

34) Which of the following is not a source of data which is appropriate for qualitative research?

A) Historical records
B) Experiments
C) Biographies
D) Participant observation

पुढील पैकी कोणता माहितीचा स्त्रोत्र हा गुणात्मक संशोधनात सुयोग्य नसतो?

A) ऐतिहासिक दस्तवेज
B) प्रयोग
C) आत्मचरित्र
D) सहभागी निरीक्षण

35) Which of the following test of statistical significance is often used with contingency table, when at least one of the variables concerned is at the nominal level?

A) t test
B) Chi-square test
C) f test
D) Beta weight

संबंधित चलापैकी एक चल नॉमिनल पातळीवर असते अशा वेळी कंटीजेन्सी सारणीचा वापर करत घेतल्या जाणाऱ्या सांखिकीय प्रमाणमापन चाचणीला काय म्हणतात?

A) टी टेस्ट
B) काय स्केअर टेस्ट
C) एफ टेस्ट
D) बीटा वेट

36) 'Regression Analysis' and 'Path Analysis' are statistical procedures in social research which falls under.

A) Tests of significance
B) Multivariate technique
C) Misuse of tests of significance
D) Types of research designs

'प्रतीगमन विश्लेषण' आणि 'मार्ग विश्लेषण' या सामाजिक संशोधनात वापरल्या जाणाऱ्या सांख्यिकी पद्धती याचा सहभाग आहेत:

A) **टेस्ट ऑफ सिग्निफिकन्स**
B) **मल्टीव्हेरीयंट टेक्निक**
C) **टेस्ट ऑफ सिग्निफिकन्सचा गैरवापर**
D) **संशोधन आराखड्याचे प्रकार**

37) A non-probability sampling technique that is used by researchers to identify potential subjects in studies where subjects are hard to locate is called:

A) Random sampling
B) Snowball sampling
C) Quota sampling
D) Theoretical sampling

असा अभ्यास ज्यामध्ये प्रतिसादक मिळणे अवघड ठरते अशा अभ्यासात संशोधकाने प्रतिसादक मिळवण्यासाठी वापरलेल्या असंभाव्यता नमुना निवड तंत्राला काय म्हणतात?

A) **यादृच्छिक नमुना निवड**
B) **स्नोबॉल नमुना निवड**
C) **वाटा आधारित नमुना निवड**
D) **औपपत्तिक नमुना निवड**

38) A research design that does not involve random assignment of subjects to experimental groups is called:

A) Controlled experiment
B) Semi-random experiment
C) Neo-quasi experiment
D) Quasi-experiment

संशोधन आराखडा, ज्यामध्ये प्रतिसादकांची यादृच्छिक पद्धतीने प्रयोग गटात नेमणूक केली जात नाही त्यास काय म्हटले जाते?

A) **नियंत्रित प्रयोग**
B) **अर्ध यादृच्छिक प्रयोग**
C) **नव निम प्रयोग**
D) **निम प्रायोगिक**

39) "When you have two competing theories that make exactly the same predictions, the simpler one is better." This approach is termed as:

A) Surveying
B) Parsimony
C) Leveling
D) Disharmony

''ज्यावेळी तुमच्यासमोर दोन तुल्यबळ उपपत्ती अगदी समान निष्कर्षाचे अंदाज वर्तवित असतात त्यावेळी सोपी उपपत्ती अधिक चांगली'' या दृष्टीकोनास काय म्हणतात?

A) **सर्व्हेयिंग**
B) **पार्सिमनी**
C) **लेव्हलिंग**
D) **डिसहार्मनी**

40) Photographs are taken for interviews and series.
A) Perfect B) Meaningful
C) Self-sufficient D) Planned
मुलाखत व चित्रमालिकांसाठी .... छायाचित्र काढली जातात.
A) परिपूर्ण B) अर्थपूर्ण
C) स्वयंपूर्ण D) योजनापूर्ण

41) The working journalist Act was passed in India in the year ______
A) 1955 B) 1967
C) 1988 D) 1950
भारतात वर्किंग जर्नलिस्ट ॲक्ट कोणत्या वर्षी मंजूर झाला?
A) 1955 B) 1967
C) 1988 D) 1950

42) Asian college of Journalism is located in _________
A) Mumbai B) Bangalore
C) Kolkata D) Chennai
एशियन कॉलेज ऑफ जर्नलिज्म .... येथे आहे.
A) मुंबई B) बेंगलोर
C) कोलकता D) चेन्नई

43) Advertise research to study the commercial market and get information about ________ .
A) Consumer B) Attention
C) Product D) None of the above
व्यावसायिक बाजाराचा अभ्यास करण्यासाठी व .... यांची माहिती मिळविण्यासाठी जाहिरात संशोधन केल्या जाते.
A) ग्राहक B) लक्ष
C) उत्पादन D) वरील पैकी नाही

44) What can be included in the research report appendix?
A) List of books B) Tables
C) Copy of questionnaire D) All of the above
संशोधन अहवालाच्या परिशिष्टात कशाचा समावेश करता येतो?
A) पुस्तकाची यादी B) सारण्या
C) प्रश्नावलीची प्रत D) वरील सर्व

45) Who is known as Indian Guttenberg?
A) James Augustus hacky B) John de Bustamante
C) John Boaco D) col. James
भारताचा गुटेनबर्ग कुणाला म्हटले जाते?
A) जेम्स अगुस्त हिकी B) जॉन द बस्तामंते
C) जॉन बासको D) कर्नल जेम्स

46) When did central government start the national film awards?

A) 1954 B) 1956

C) 1958 D) 1960

केंद्र सरकारने राष्ट्रीय चित्रपट पुरस्काराची सुरूवात कधी केली?

A) 1954 B) 1956

C) 1958 D) 1960

47) Logo is an identify mark of __________ .

A) Product B) Company

C) Person D) Seller

लोगो हे .... चे ओळख चिन्ह असते.

A) उत्पादन B) कंपनी

C) व्यक्ती D) विक्रेता

48) Who was awarded by Dadasaheb Phalke award in 2021?

A) Madhuri Dixit B) Deepika Padukon

C) Rajanikant D) Pran

2021 साली दादासाहेब फाळके पुरस्काराने कुणाला सन्मानित करण्यात आले?

A) माधुरी दीक्षित B) दीपिका पडूकोण

C) रजनीकांत D) प्राण

49) ________ was the first chairman of Press commission

A) Justice Gajendragadkar B) Justice P. K. Goswami

C) Justice Radhakrushna Bapat D) Justice G. S. Rajadhyaksha

पहिल्या वृत्तपत्र आयोगाचे अध्यक्ष .... होते.

A) न्या. गजेंद्रगडकर B) न्या. पी. के. गोस्वामी

C) न्या. राधाकृष्ण बापट D) न्या. जी. एस. राजाध्यक्ष

50) Deccan Herald was launched on _______

A) June 17, 1948 B) August 20, 1949

C) March 18, 1950 D) April 22, 1848

डेक्कन हेरोल्ड हे वृतपत्र .... रोजी सुरू झाले.

A) 17 जुन 1948 B) 20 ऑगस्ट 1949

C) 18 मार्च 1950 D) 22 एप्रिल 1848

☯☯☯☯

Rough Work / रफ कार्य